

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph. D. ve věci

žalobkyně: **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie**
sídlem ul. Żelazna 59A, 00-878 Varšava, Polsko, NIP: 5272825616,
zastoupena advokátkou Mgr. Romanou Mrózkovou
sídlem Široká 590/3, 736 01 Havířov

proti

žalovanému: **Český báňský úřad**
sídlem Kozí 748/4, 110 00 Praha

za účasti: **OKD, a.s.**
sídlem č. p. 1077, 735 34 Stonava
zastoupen advokátem JUDr. Vladimírem Jirouskem
sídlem Preslova 9, Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 3. 2023, č. j. SBS 08471/2023/ČBÚ-21, ve věci povolení hornické činnosti dobývání porubu,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

II. Žádný z účastníků řízení **nemá** žádný z účastníků řízení právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Stanovisko žalobkyně:

1. Obvodní báňský úřad pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého (dále jen „OBÚ“), povolil dne 5. 1. 2023 podle § 10 odst. 1 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti (dále jen zákon o hornické činnosti) společnosti OKD, a.s. **hornickou činnost, spočívající v dobývání porubu č. 463 312 ve spojených slojích č. 463 + 461, ve 3 kře dobývacího prostoru Louky** (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Žalobkyně žalobou napadla rozhodnutí žalovaného z 22. 3. 2023 (dále jen „ČBÚ“), kterým ČBÚ jako nepřípustné zamítl její odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí OBÚ, protože žalobkyně není účastníkem řízení, neboť nebude povolenou hornickou činností ani ohrožena, ani dotčena, ani nesplnila požadavek podle § 9c odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „zákon o posuzování vlivů“). Žalobkyně obě rozhodnutí považuje za nezákonné a nicotné. Tvrdí, že byla účastníkem správního řízení.
2. Žalobkyně nejprve namítala vydání prvostupňového rozhodnutí bez provedení přeshraničních hodnocení vlivu na životní prostředí. Dále nevypořádání § 18 odst. 1 zákona o hornické činnosti. Obšírně zdůvodnila nesprávnost metody, kterou užil znalec Ing. Otto Solich v Odborném báňském posudku z října 2020, ze kterého při svém rozhodování vyšel OBÚ. Podle žalobkyně měl OBÚ zadat zpracování vlastního posudku. Při koncepci tohoto bodu zkopírovala své odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí.
3. Dále obecně uvedla, že nesouhlasí s argumentací ČBÚ, tvrdila nesprávný procesní postup, když jí nebylo umožněno seznámit se s podklady rozhodnutí. Argumentaci žalovaného považuje za účelovou a posudky, ze kterých žalovaný vyšel, za nedostatečné a požaduje zpracování znaleckých posudků jiných. Vyjádřila nesouhlas s tím, že nebude povolovanou hornickou činností ohrožena ani dotčena, když z dosavadní praxe vyplývá opak.
4. Žalobkyně dále nejprve poukazuje na to, že povolovaná hornická činnost bude provozována v přímém sousedství řeky Olše, která je hraniční řekou. Uvedla, že podle § 212 odst. 1 vodního zákona Polské republiky realizuje vlastnická práva Státní pokladny, což souvisí s povinností udržení stavu vod za účelem dosažení environmentálních cílů, mezi které patří mj. udržování takového stavu dna a břehů, které zajistí ochranu proti povodním, udržování hladiny vod na úrovni umožňující používání provoz vodních zařízení, porubí, elektrických vedení a dalších. Tvrdí, že měla mít možnost aktivní účasti na řízení vedeného OBÚ ve věci povolení hornické činnosti a měla mít možnost se seznámit s podklady rozhodnutí. Tvrdí, že závazné stanovisko 26350/ENV/15 ohledně „Pokračování hornické činnosti OKD a.s. v dobývacích prostorech lokality ČSM Sever a ČSM Jih v období roku 2009 – 2020“ z 30. 6. 2015 přepokládá vznik mezistátních vlivů na území Polské republiky; u tohoto stanoviska přitom, jak konstatuje i OBÚ v prvostupňovém rozhodnutí, nedošlo ke změnám. Proto nelze vyloučit vlivy na polské straně hraničních vod a na území polských obcí Zebrzydowice a Hazlach. Tvrdí vlivy hornické činnosti „dobývání porubu č. 293 200/3“, které zde

konkretizuje. Žalobkyně zde pravděpodobně omylem uvádí jiný porub, než který byl povolen. Poukazuje na vlivy hornické činnosti v minulosti.

5. Namítá, že rozhodnutí SBS 22884/2022/OBÚ-05/10 (pozn. soudu, jde o jiné než nyní posuzované rozhodnutí, uvedeno pravděpodobně omylem) neobsahuje údaj o odvádění důlních vod, proto nelze vyloučit, že na špatný stav povodí Olše od Ropičanky do hranice může mít vliv činnost popsána v tomto rozhodnutí. Není popsáno, zda pokračování provozu bude mít vliv na změny odvodnění, nebyly popsány činnosti směřující k dosažení dobrého stavu anebo ekologického a chemického potenciálu řeky Olše podle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. 10. 2000, kterou se stanoví rámce pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky.
6. Namítá, že z posudku Okresní správy vodního hospodářství RZGW Gliwice z roku 2019 vyplývají možné důsledky na polskou stranu. Má za to, že totéž lze dovodit z posudku Ministerstva životního prostředí České republiky týkající se vlivu záměru „Pokračování hornické činnosti Dolu ČSM na období 2009-2020“ na životní prostředí z 20. 12. 2010, č. j. 99814/ENV/10, ze stanoviska 26350/ENV/15, z prodloužení platnosti stanoviska týkající se hodnocení vlivu záměru „Pokračování hornické činnosti Dolu ČSM na období 2009-2020“ na životní prostředí z 30. 12. 2021, č. j. MZP/20196/710/8108 a z rozhodnutí Ministerstva životního prostředí České republiky týkající se zjišťovacího řízení na základě § 7 zákona 100/2001 Sb. pro záměr „Pokračování hornické činnosti Dolu ČSM na období 2021-2030“ ze dne 13. 1. 2020, č. j. MZP/2019/710/10304.
7. Žalobkyně namítá, že byla oprávněna podat odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí.
8. Namítá nepřezkoumatelnost obou rozhodnutí, protože se nemohla seznámit s podklady rozhodnutí, zejména odborným báňským znaleckým posudkem a hydrogeologickým posudkem, když tyto nejsou veřejně přístupné. Navíc v nich není uvedeno, že by Olše nemohla být ovlivněna povoloanou činností.
9. Žalobkyně dále uvádí s odkazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Ads 462/2018-35, 1 As 80/2008-68, 5 As 36/2009-123 a 8 As 98/2015-46, že účastenství v řízení podle § 18 odst. 1 zákona o hornické činnosti zakládá již pouhá možnost dotčení práv, přičemž jako s účastníkem řízení je nutno jednat s každým, u něhož nebude možné nade vší pochybnost jednoznačně vyloučit, že jeho vlastnická nebo jiná práva nemohou být dotčena.
10. OBÚ podle žalobkyně porušil dohodu mezi vládou České republiky a Polské republiky z 20. 4. 2015 o spolupráci na hraničních vodách, když neinformoval správní orgány Polské republiky o připravovaných projektech, které by mohly mít vliv na hraniční vody řeky Olše, přičemž stačí pouze pravděpodobnost vlivu.
11. Podle žalobkyně měla být při posuzování záměru aplikována směrnice Evropského parlamentu a rady 2011/92/EU z 13. 12. 2011, ale nebyla. I z ní žalobkyně dovozuje své právo být účastníkem řízení.
12. Žalobkyně konstatuje „střet zájmů“ bez vlastní argumentace, s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2018, č. j. 2 As 196/2016-133.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

Stanoviska žalovaného a zúčastněné osoby:

13. Zúčastněná osoba se připojila ke stanovisku ČBÚ.
14. Podle ČBÚ se žalobkyně o rozhodnutí i o řízení mohla dozvědět, neboť rozhodnutí bylo zveřejňováno v souladu se správním řádem a zákonem č. 100/2001 Sb., též veřejnými vyhláškami, a to vzhledem k tomu, že šlo o řízení s velkým počtem účastníků a řízení navazující podle §9b až 9d zák. č. 100/2001 Sb. Žalobkyně tak se tak mohla dozvědět o zahájení řízení, o skončení dokazování, o právu seznámit se s podklady pro rozhodnutí a s rozhodnutím samotným a argumenty zde uvedenými.
15. Skutečnost, že žalobkyně je pověřena v oblasti vodního hospodářství správou vodních toků, mj. též řeky Olše, sama o sobě nezakládá její účastenství v řízení, které může založit jen přímé dotčení na právech. ČBÚ poukázal na znalecký posudek z října 2022 znalce Ing. Otty Solicha a hydrogeologický posudek z 30. 10. 2020 října 2020, zpracovaný Ing. Pavlem Maluchou, posouzení EIA a posudek RNDr. Pipeka. Není tedy pravdivá námitka, že se povolení dobývání porubu 463 312 konalo bez dostatečného zohlednění negativního vlivu na životní prostředí. Vlivy povolované hornické činnosti na polskou stranu byly zcela vyloučeny. Otázka účastenství se posuzuje s výhledem dopředu, nikoliv do minulosti.
16. K námitce porušení mezinárodních závazků a práva EU žalovaný č. 2 poukázal na ustanovení Dvoustranné mezivládní komise a uzavřené dohody. Poslední hornickou činností, ovlivňující polské území a podléhající této Dvoustranné mezivládní komisi, bylo dobývání porubu 400 00, ukončené v roce 2020. Přesto jsou dvakrát ročně měřeny nivelační řady, přecházející z české strany na polskou, monitorující pokles terénu též v povodí Olše, který činí v posledních letech pouze milimetry a není důsledkem povolovaných činností. Dále je pravidelně monitorována seismická aktivita. K porušení dohody nedošlo, protože nedojde k žádné činnosti, která by mohla mít vliv na vodní poměry na území Polska.

Zjištění ze správních spisů:

17. Krajský soud ze správních spisů zjistil následující skutečnosti relevantní pro rozhodnutí ve věci.
18. Dne 26. 5. 2022 požádala OKD, a.s. o povolení hornické činnosti spočívající v dobývání porubu č. 463 312 ve spojených slojích č. 463 + 461, ve 3 kře dobývacího prostoru Louky. OBÚ dne 15. 8. 2022 veřejnou vyhláškou oznámil zahájení řízení v této věci a nařídil ústní jednání.
19. OBÚ dne 5. 1. 2023 rozhodnutím č. j. SBS 24756/2022/OBÚ-05/11 povolil podle § 10 odst. 1 o hornické činnosti společnosti OKD, a.s. hornickou činnost, spočívající v dobývání porubu č. 463 312 ve spojených slojích č. 463 + 461, ve 3 kře dobývacího prostoru Louky. Žalobkyně nebyla účastníkem tohoto řízení. Rozhodnutí bylo doručováno též veřejnou vyhláškou dne 5. 1. 2023.
20. Dne 30. 1. 2023 podala žalobkyně odvolání proti rozhodnutím č. j. SBS 24756/2022/OBÚ-05/11, doplněné 15. 2. 2023. V něm se dovolávala účastenství v řízení a

uvedla, že tím, že s ní jako účastníkem řízení nebylo jednáno, došlo k porušení § 18 odst. 1 zákona o hornické činnosti, § 25 odst. 1-3 a § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“).

21. Odvolání proti rozhodnutí o povolení hornické činnosti dobýváním porubu bylo dne 22. 3. 2023 Českým báňským úřadem pod č. j. SBS 08471/2023/ČBÚ-21 zamítnuto jako nepřípustné z důvodu, že žalobkyně není účastníkem řízení. Důvodem je § 18 odst. 1 zákona o hornické činnosti, upravujících okruh účastníků řízení, když žalobkyně není dotčena ani ohrožena na svých právech. Při formulaci tohoto závěru vyšel žalovaný z následujících posudků, které byly zpracovány v řízení o žádosti o povolení této hornické činnosti:
 - a. z odborného báňského posudku č. 587/20 z října 2020, zpracovaném Ing. Otto Solichem, znalcem v oboru těžba, ze kterého vyplývá, že „těžbou v porubu č. 463 312v třetí kře bude na povrchu dotčeno území elipsovitého tvaru o rozměrech 1470x1280m. Přílohou znaleckého posudku je mapa pro určení okruhu účastníků řízení, s vyznačeným dotčeným územím, které se nikde nepřibližuje polské hranici blíže než 0,6 km.
 - b. z hydrogeologického posudku č. 16/2020, zpracovaném Ing. Pavlem Maluchou, Ph. D. dne 30. 10. 2020, ze kterého vyplývá, že tzv. zájmové území, ve kterém se předpokládají vlivy povolované činnosti, se nepřibližuje ke státní hranici, a tedy ani řece Olši.
 - c. z posudku č. 260/20 z 26. 10. 2020 zpracovaném RNDr. Radovanem Pipekem, osobou odborně způsobilou, který mj. uzavřel, že vlivy hornické činnosti na polské území se netýkají nyní povolované činnosti.
22. Uvedené vedlo ČBÚ k závěru, že vliv povolované hornické činnosti na polskou stranu nebyl opomenut, ale byl vyloučen. ČBÚ neshledal důvodnou ani námitku nemožnosti se seznámit s podklady prvostupňového rozhodnutí, neboť podklady jsou dílem veřejné (podklady k dopadům povolované činnosti na životní prostředí), dílem mohla žalobkyně využít práva nahlédnout do spisu nikoliv jako účastník řízení, ale jako osoba s právním zájmem či jiným vážným důvodem podle § 38 odst. 2 správního řádu.
23. Krajský soud ověřil, že v řízení byly zpracovány následující posudky:
 - a. V odborném báňském posudku č. 587/20 ze 5. října 2020, zpracovaném Ing. Otto Solichem, znalcem v oboru těžba, znalec odpovídal na dvě otázky; jaké důlní vlivy budou působit na povrch a povrchové objekty dobýváním porubu č. 463 312 v těžební kře č. 3 v dobývacím prostoru Louky včetně doznívajících vlivů a které objekty jsou umístěny v predikované ploše s intenzitou důlních vlivů v rozsahu IV. skupiny staveníšť podle ČSN 73 0039 – navrhování objektů na poddolovaném území, tzn. které objekty je možnost podle uvedené normy zařadit mezi objekty ohrožené. V posudku není vyhodnocena hydrogeologická situace, který bude dán samostatně. Z posudku vyplývá, že „těžbou v porubu č. 463 312 bude na povrchu dotčeno území elipsovitého tvaru o rozměrech 1470x1280m Dotčené území těžby se bude rozkládat na ploše kat. území Stonava a Louky nad Olší. Přílohou znaleckého posudku je mapa pro určení okruhu účastníků řízení, s vyznačeným dotčeným územím, které se nikde nepřibližuje polské hranici (**příloha 1** tohoto rozsudku).
 - b. V hydrogeologickém posudku č. 16/2020, zpracovaném Ing. Pavlem Maluchou, Ph. D. dne 30. 10. 2020, znalec odpovídal na zadání: vyhodnocení vlivu předpokládaného dobývání porubu č. 463 312 ve 3. těžební kře DP Louky na režim mělkých (kvartérních) podzemních a povrchových vod, vč. vod hypodermických (voda obsažené v nenasyčené

zóně, zjednodušeně voda „půdní“); v důsledku případných změn hydrorežimu vyhodnocení možnosti ohrožení povrchu terénu vodou ve smyslu vzniku zátop a zamokření, s důrazem na pozemky chráněné v rámci zemědělského půdního fondu nebo pozemků plnicích funkci lesa, a v návaznosti na ohrožení terénu vodou zhodnocení možnosti ohrožení obytných nebo rekreačních nemovitostí, nacházejících se v zájmové ploše. Znalece vymezil zájmové území porubu č. 463 612 tak, že se jedná o oblast oválného – eliptického tvaru s protažením ve směru SSZ-JJV, které zaujímá území o rozloze přibližně 149ha; znalec odkázal na přílohu 1 a 5 (mapa a fotodokumentace). Lokalita se nachází na rozmezí 2 katastrálních území, Stonava (západní část) a Louky nad Olší (střední a východní část). Místopisně je situováno do částí Louky nad Olší – Nová Kolonie, Mexiko, Paseky a Podjedlí. Ohledně prognózy vlivu předpokládaných poklesů na vodní režim pro oblast podzemní vody znalec identifikoval zvýšení hladiny podzemní vody v lokalitách 1 – 7, v ostatních částech bude podle znalce vliv poklesů na režim podzemní vody neměřitelný. Ohledně povrchových vod znalec detekoval vliv v lokalitách 1-4 a 7, v ostatních částech zájmového území bude vliv poklesů na povrchové a hypodermické vody neměřitelný. Z přílohy 1, kde je vyznačeno zájmové území, vyplývá, toto se nikde ani nepřibližuje řece Olše a polskému území (**příloha 2** tohoto rozsudku). Z přílohy č. 2 posudku vyplývá umístění jednotlivých lokalit a vymezení hranice dotčení, které se nikde nepřibližuje polské hranici (**příloha 3** tohoto rozsudku).

- c. V posudku č. 260/20 z 26. 10. 2020 zpracovaném RNDr. Radovanem Pipekem, osobou odborně způsobilou, odpovídal zpracovatel posudku posuzoval vliv dobývání porubu č. 463 312 ve 3. kře v návaznosti na stanovisko ministerstva životního prostředí č. j. 99814/ENV/10 z 20. 12. 2010 ve znění souhlasného závazného stanoviska k ověření souladu č. j. 26350/ENV/15 z 30. 6. 2015 a uzavřel, ve vztahu k posuzovanému dobývacímu prostoru se neuplatní vliv na polské území, zejména kontext ovlivňování hraniční řeky Olše a vyvolaná technická opatření. Z podmínek stanoviska MŽP se posuzovaného porubu týkají pouze některé, tyto výslovně uvedl. Celkový závěr zněl, že ražby důlních děl se v celkových poklesech neprojevují a ovlivnění jednotlivých složek životního prostředí dané oblasti je nepodstatné. Přílohou posudku je mapa poklesů a skupin stavení z dobývání porubu č. 463 200/2 včetně doznívání vlivů, ze které vyplývá, že dotčené území se nepřibližuje řece Olši (**příloha 4** tohoto rozsudku).

Posouzení krajský soudem:

Námítky k účastenství ve správním řízení:

24. Žalobkyně v žalobě vznesla celou řadu námitek, nicméně stěžejní je námitka nesprávného vymezení účastenství ve správním řízení. Krajský soud se proto bude zabývat nejprve těmi námitkami, které směřují do závěru žalovaného, že žalobkyně není účastníkem správního řízení, když dalšími, zejména pak věcnými námitkami by bylo možné se zabývat pouze tehdy, pokud by posouzení účastenství žalobkyně nebylo správné.
25. Podle § 18 odst. 1 zákona o hornické činnosti, *účastníky řízení o povolení hornické činnosti jsou žadatel, právnické a fyzické osoby, jejichž práva a právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být povolením dotčeny, a obec, v jejímž územním obvodu má být hornická činnost vykonávána.* (podtrhl krajský soud).

26. Judikatura správních soudů se účastenstvím v řízení podle tohoto zákona zabývala opakovaně, a uzavřela, že jde o speciální ustanovení k úpravě účastenství v řízení podle § 27 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a současně jde o taxativní výčet (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2009, č. j. 2 As 80/2008-77 nebo ze dne 15. 9. 2016, č. j. 9 As 80/2016-43). Ze samotného textu zákona vyplývá, že účastenství v řízení o povolení hornické činnosti zakládá již potencialita dotčení práva nebo právem chráněného zájmu; tento výklad potvrdila i judikatura, též Nejvyšší správní soud v žalobkyní dovolávaném rozsudku ze dne 18. 2. 2010, č. j. 5 As 36/2009-123. Pojem „*možnost dotčení práv a právem chráněných zájmů*“ není specialitou zákona o hornické činnosti, obdobnou konstrukci používá i stavební zákon [např. §85 odst. 2 písm. b), nebo § 109 písm. e)], jsou proto využitelné i judikturní závěry přijaté k těmto ustanovením. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 Ads 16/2008-48 z 30. 4. 2008 ve vztahu k stavebnímu zákonu zdůraznil nutnost interpretovat pojem dotčení práv s ohledem na okolnosti daného případu. Současně, jak uvedl Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku 5 As 36/2009, formulace v § 18 odst. 1 zákona o hornické činnosti „*vyklučuje, aby za účastníka řízení byl považován i ten, kdo pouze tvrdí, že může být rozhodnutím přímo dotčen ve svých právech a právem chráněných zájmech, a to až do doby, než se prokáže opak (...)* Opačná interpretace by totiž popírala smysl vymezení účastníka řízení v zákoně o hornické činnosti (...)“. Z uvedeného východiska pak Nejvyšší správní soud dovodil, že správní orgán musí neurčitý právní pojem „*dotčení na právech*“ vyložit a závěr o vyloučení dotčení na právech odůvodnit, závěr o nedotčení práv správní orgán nemůže založit jen na spekulacích a domněnkách.
27. V napadeném rozhodnutí ČBÚ postupoval v souladu s uvedenými požadavky. Své rozhodnutí vztáhnul ke konkrétním okolnostem případu, když posuzoval dopady nyní povolované hornické činnosti, tedy dobývání konkrétního porubu. Dospěl k závěru, že žalobkyně není dotčena ani ohrožena na svých právech. Ačkoliv ČBÚ poněkud neobratně vycházel z premisy přímého dotčení na právech, na základě zjištění z podkladů pro rozhodnutí vyloučil i možnost dotčení, i ohrožení; pojem ohrožení přitom již v sobě zahrnuje potencialitu, pokud něco hrozí, znamená to možnost následku. Není tedy důvodná námitka, že se žalovaný potencialitou dotčení práv žalobkyně nezabýval; zabýval, a to s výsledkem, že k němu nedojde.
28. Svůj závěr o vyloučení ohrožení práv žalobkyně ČBÚ nezaložil na spekulaci nebo domněnce, ale na posouzení konkrétních skutkových okolností osobami odborně znalými, na báňském znaleckém posudku, hydrogeologickém posudku a posudku dopadu hornické činnosti na životní prostředí. Tyto dokumenty byly zpracovány k posouzení konkrétní povolované hornické činnosti, dobýváním porubu č. 463 312 v těžební kře č. 3 v dobývacím prostoru Louky, a ze všech vyplývá, že území dotčené možnými vlivy této povolované činnosti se nachází mimo polské území a k hranici a řece Olše se nepřibližuje. Závěr ČBÚ o vyloučení potenciality dotčení práv žalobkyně tak má oporu ve spise a v odborných vyjádřeních, proti kterým žalobkyně v žalobě nevznesla žádné relevantní argumenty, pouze bez dalšího vysvětlení uvedla, že jsou nepostačující a že je třeba zpracovat nové. Soud však žádnou nedostatečnost posudků neshledal a bez bližšího odůvodnění potřeby zpracovat znalecké posudky nové této nepřisvědčil a návrhu žalobkyně proto nevyhověl.
29. Žalobkyně možnost dotčení na svých právech konstatuje obecně a nedává je do příčinné souvislosti s konkrétní povolovanou hornickou činností, tedy s povolením

konkrétního porubu, vychází přitom z obecné historické zkušenosti, že vlivy hornické činnosti OKD, a.s. měly na polskou stranu přesah. Tímto tvrzením lze shrnout rozsáhlou žalobní argumentaci, jako červená nit se táhne celou žalobou a je tak nosným žalobním argumentem. Z toho vyplývají nepřesnosti, které se v žalobě vyskytují. Soudu i účastníkům je známo, že žalobkyně podala několik žalob, týkajících se přípravy porubu a dobývání různých porubů, jak byly OBÚ postupně povolovány. Svou argumentaci v jednotlivých věcech však žalobkyně ne vždy přizpůsobila konkrétním povolovaným záměrům, podle názoru soudu právě proto, že žalobním základem ve všech případech je právě obecné tvrzení, že hornická činnost na české straně může mít dopad na stranu polskou, když tomu tak bylo v minulosti. To vede žalobkyni například k argumentaci možnými vlivy přípravy porubu v řízení o dobývání porubu a naopak. Při koncepci žaloby byly tyto detaily přehlédnuty ve všech žalobách, zjevně proto, že pro stěžejní úvahu nejsou tak podstatné. Žalobkyně ani nevznesla žádné konkrétní námitky proti závěrům znalců, ze kterých ČBÚ vycházel, s výjimkou nesouhlasu s báňským posudkem. Podstatou této námítky je nesouhlas s užitou metodou výpočtu poklesu. Tuto svou tezi však žalobkyně nepodepřela žádným oponentním znaleckým posudkem či alespoň odborným vyjádřením. Nevztáhla ji ani ke konkrétní povolované činnosti a zejména se nijak nevyjádřila k argumentaci žalovaného, který na její odvolací námitky reagoval. Předmětem soudního přezkumu je přitom až odpověď žalovaného na odvolací námitky, nikoliv opětovný přezkum odvolacích námitek. Jak dovodila konstantní a rozsáhlá judikatura správních soudů, opakování odvolacích námitek nemůže nahradit vlastní žalobní argumentaci, protože až ta je předmětem soudního přezkumu (např. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2007, č. j. 8 Afs 55/2005-74, ze dne 29. 2. 2008, č. j. 8 Afs 98/2007-73, a ze dne 9. 7. 2019, č. j. 7 Afs 161/2018 – 28, bod 13).

30. Tím, že žalobkyně ustala na obecných a historických úvahách bez konkrétních námitek vztahujících se k argumentaci, na které žalovaný vystavěl své rozhodnutí, je žaloba, navzdory rozsáhlosti žalobního textu, na samé hranici přezkoumatelnosti. Obecná zkušenost s vlivy hornické činnosti na polské území by mohla založit účastenství jen v případě, pokud by u konkrétní hornické činnosti nebyly tyto vlivy vyloučeny. V nyní posuzovaném případě výslovně vyloučeny byly.

31. Žalobkyně vliv povolované činnosti dovozovala z posudku Okresní správy vodního hospodářství RZGW Gliwice. Ten však i podle žalobních tvrzení nemá s nyní povolovanou hornickou činností konkrétní souvislost ani časovou, když pochází z roku 2019, ani věcnou, neboť není vztažen k nyní povolované činnosti, ale k původnímu záměru „Pokračování hornické činnosti Dolu ČSM na období 2009-2020“. Vzhledem k datu svého vzniku nemůže reagovat na posudky, ze kterých vyšel žalovaný. Soud žalobkyni k jeho předložení nevyzval, neboť by jej s ohledem na zjevnou nedostatečnou vypovídací potenci k důkazu neprovedl (k akceptovaným důvodům neprovedení důkazu viz nálezný Ústavního soudu ze dne 8. 12. 2009 sp. zn. I ÚS 118/09).

32. Dále žalobkyně možnost dotčení svých práv dovozuje ze dokumentace EIA. Konkrétně se dovolává posudku Ministerstva životního prostředí z roku 2010 č. j. 99814/ENV/10, závazného stanoviska 26350/ENV/15 z 30. 6. 2015, z prodloužení platnosti závazného stanoviska z 30. 12. 2021, č. j. MZP/2019/710/8108 a z rozhodnutí Ministerstva

životního prostředí z 13. 1. 2020 č. j. MZP/2019/710/10304 a z rozhodnutí MZP/2021/710/5710. Podle žalobkyně možnost přesahu vlivů povolované hornické činnosti na polskou stranu z těchto jednoznačně vyplývá.

33. Žalobkyně přehlíží, že jde o obecné dokumenty vztahující se k již realizovaným důlním dílům, nikoliv k nyní povolované činnosti. Jak bylo vysvětleno výše, účastenství v řízení sice zakládá již potencialita dotčení práv, nicméně tato potencialita musí být reálná a založená na konkrétních okolnostech; pokud bude možnost dotčení práv ke konkrétní povolované hornické činnosti vyloučena, pak možnost dotčení práv vycházející z obecné charakteristiky povolované činnosti účastenství v řízení nezakládá.
34. U nyní povolované hornické činnosti byla možnost vlivu na polské území vyloučena posudky k ní se vztahujícími, včetně závazného stanoviska zpracovaného v rámci EIA. Již s ohledem na datum svého vzniku se k nyní povolovanému hornické činnosti a znaleckým posudkům, ze kterých ČBÚ vyšel, nemohl vyjádřit ani posudek Ministerstva životního prostředí z roku 2010 č. j. 99814/ENV/10, ani závazné stanovisko ze dne 30. 6. 2015 č. j. 26350/ENV/15. Pokud žalobkyně vychází z formulace, užití v původním stanovisku 99814/ENV/10, následně vždy citované, a které zní: „za nejvýznamnější charakteristiku podzemní těžby uhlí lze z hlediska ovlivnění životního prostředí pokládat poklesy terénu, které částečně mění jeho konfiguraci, režim povrchových a podzemních vod a mohou se dotýkat staveb na povrchu, včetně dopravní a jiné infrastruktury. Rovněž v tomto ohledu budou vlivy přesahovat hranice České republiky na polskou stranu (území od Hažlach, Zebrzydowice)“, jde právě o obecný závěr o vlivu těžby uhlí v dané lokalitě, přijatý v roce 2010, a který i z logiky věci nemůže vyvrátit znalecký závěr přijatý ve vztahu k vlivům nyní povolované činnosti, kdy přesah na polské území a řku Olši znalec právě ve vztahu k tomuto původnímu stanovisku výslovně vyloučil.
35. Krajský soud ověřil, že stanovisko z 30. 12. 2021 nebylo k nyní posuzovanému povolenému záměru vydáno, ale bylo vydáno obecně k záměru pokračování hlubinné těžby v rámci dobývacího prostoru Louky (výměry 22,1 km²). Nyní povolované hornické činnosti se vztahuje závazné stanovisko k ověření změn záměru ze dne 13. 12. 2021, č. j. MZP/2021/710/5719, které je součástí spisu, a ze kterého vyplývá, že záměr, který je předmětem navazujícího řízení, neobsahuje změny oproti záměru, který byl předmětem procesu EIA, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, a proto je vydáno souhlasné stanovisko. Toto stanovisko se nezabývá vlivy nyní posuzovaného záměru na vody na polské straně a opět vychází pouze z obecného, již v roce 2010 formulovaného východiska o možném vlivu těžby na polské území. Vliv nynější konkrétní povolované činnosti byl v nyní projednávané věci vyloučen již zmiňovanými znaleckými posudky.
36. Co se týká stanoviska z 13. 1. 2020, krajskému soud se toto nepodařilo dohledat. Vzhledem k tomu, že k němu žalobkyně žádnou konkrétní argumentaci nevznesla, není takto v obecné podobě způsobilé relevantně oponovat konkrétnímu závěru odborného báňského posudku, hydrogeologickému posudku a stanovisku v rámci EIA, a krajský soud z důvodu jeho nedostatečné vypovídací potence žalobkyni k jeho předložení nevyzval.
37. Na základě shora uvedeného krajský soud námitku žalobkyně, že je zde potencialita dotčení jejích práv povolovanou hornickou činností, neshledal důvodnou. Ačkoliv je třeba

možnost dotčení práv vykládat spíše extenzivně, to však neznamena absenci jakéhokoliv limitu (viz citovaný rozsudek 5 As 36/2009). Jak krajský soud vysvětlil výše, potencialita dotčení práv nebo právem chráněného zájmu musí být dostatečně konkrétně tvrzena a nesmí být vyloučena. V případě žalobkyně není splněna ani jedna z těchto podmínek. Žalobkyně své tvrzení o možnosti dotčení na právech konkrétně nespecifikovala ve vztahu k nyní povolovanému záměru, její tvrzení ustala ve vyjádření obav založených na předchozí hornické činnosti. To však samo o sobě, bez konkrétního propojení s nyní povolovanou hornickou činností, pro založení účastenství nepostačuje. Současně ČBÚ jednoznačně vyloučil, že by povolovaná hornická činnost měla jakýkoliv vliv na polskou stranu, čímž je vyloučen i vliv na vody, k nimž žalobkyně vykonává práva. Tento závěr je podložen znaleckými posudky, proti kterým žalobkyně žádnou odbornou oponentní argumentaci neuvedla.

38. Žalobkyně namítla, že v řízení nebyla aplikována směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/952/EU z 13. 12. 2011 (tzv. EIA směrnice). Ta však byla do českého právního řádu transponována zákonem č. 39/2015 Sb., kterým došlo ke změně zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů, který byl v řízení aplikován, neboť v řízení bylo zpracováno posouzení vlivu povolované hornické činnosti na životní prostředí (viz zjištění ze správních spisů a zde uváděná stanoviska).

39. Žalobkyně dále tvrdí, že z této směrnice EIA vyplývá její účastenství v řízení. Podle § 9c odst. 4 zákona o posuzování vlivů, který byl do tohoto zákona včleněn shora uvedenou novelou č. 39/2015 Sb., *odvolání proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení může podat také dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2, a to i v případě, že nebyla účastníkem řízení v prvním stupni.* Dotčenou veřejností podle § 3 písm. i, bod 2 zákona o posuzování vlivů, se rozumí *právníká osoba soukromého práva, jejímž předmětem činnosti je podle zakladatelského právního jednání ochrana životního prostředí nebo veřejného zdraví, a jejíž hlavní činností není podnikání nebo jiná výdělečná činnost, která vznikla alespoň 3 roky před dnem zveřejnění informací o navazujícím řízení podle § 9b odst. 1, případně před dnem vydání rozhodnutí podle § 7 odst. 6, nebo kterou podporuje svými podpisy nejméně 200 osob.* Žalobkyně je podle vlastního tvrzení právníkou osobou/státním podnikem (veřejným subjektem) realizujícím veřejné úkoly stanovené ve státních předpisech popisujících nakládání s vodami na území Polska. Legitimaci podle § 3 písm. i, bod 2 zákon a o posuzování vlivů však má právníká osoba soukromého práva, nikoliv státní podnik. Žalobkyně nesplňuje ani náplň činnosti, vyžadovanou pro účast v řízení, kterou je ochrana životního prostředí. Tato je u žalobkyně přítomna pouze zprostředkovaně přítomna v tvrzeném dohledu nad dodržováním environmentálních cílů při udržování vod. Ani tato námitka žalobkyně není důvodná.

Další žalobní námitky:

40. Žalobkyně namítla, že proti prvostupňovému rozhodnutí mohla podat odvolání. V tom má žalobkyně pravdu. Konečně, odvolání rovněž podala a rozhodnutí ČBÚ o něm rovněž napadla žalobou.

41. Žalobkyně namítla, že OBÚ porušil mezistátní Dohody mezi vládou České republiky a Polské republiky tím, že správní orgány neinformovaly polské orgány o připravovaném rozhodnutí. Žalobkyně tedy namítá procesní vadu, jíž se měl dopustit OBÚ, který rozhodoval v prvním stupni, což žalobkyně zdůraznila. Podmínkou pro uplatnění

žaloby je podle § 68 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), vyčerpání řádného opravného prostředku, kterým je v nyní posuzované věci odvolání. Uplatnění této námitky proti OBÚ tak brání její nepřípustnost. Nadto, podle ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s., upravující aktivní legitimaci k podání žaloby proti rozhodnutí, je její základní podmínkou tvrzení o porušení práv žalobkyně, buď přímo, nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu. Žalobkyně tedy může namítat jen tu nezákonnost či procesní vadu rozhodnutí, kterou je zasažena ve své právní sféře, a tento zásah je povinna tvrdit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67 nebo ze dne 21. 5. 2008, č. j. 4 Ans 9/2007-197). Žalobkyně však v žalobě neuvedla, čím byla tvrzeným porušením mezinárodní Dohody dotčena ve své právní sféře, a žalobní námitka tak není proto důvodná.

42. Žalobkyně namítla nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí. O této žalobní námitce platí totéž, co bylo vysvětleno v předchozím odstavci, tedy její nepřípustnost podle § 68 písm. a) s. ř. s.
43. Žalobkyně dále tvrdí střet zájmů, aniž by jej vztáhla na předmět napadeného rozhodnutí, tedy na její účastenství v řízení povolení hornické činnosti. Neuvedla ani, jak se tento vytýkaný střet zájmu dotkl její právní sféry. Ani ke vznesení této námitky žalobkyně nemá aktivní legitimaci a soud se jí proto dále nezabýval.
44. Další námitka směřuje proti rozhodnutí SBS 44828/2021/OBÚ-05/10, které podle žalobkyně neobsahuje údaj o odvádění důlních vod, proto nelze vyloučit, že na špatný stav povodí Olše od Ropičanky do hranice může mít vliv činnost popsaná v tomto rozhodnutí. K tomuto rozhodnutí se žádné další žalobní tvrzení nevztahuje a nemá ani odraz v žalobním petitu. Jde nejspíš o omyl při koncipování žaloby. Nadto jde o věcnou námitku, která žalobkyni, jež není účastníkem řízení, nepřísluší; vlivy povolované hornické činnosti na polskou stranu ve všech ohledech navíc vyloučily shora uvedené posudky. Soud se proto touto námitkou dále nezabýval.

Závěr a náhrada nákladů řízení:

45. Vzhledem k nedůvodnosti žalobních námitek krajský soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
46. V řízení byl plně procesně úspěšný žalovaný, kterému v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení; procesně neúspěšné žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Vzhledem k tomu, že podle obsahu spisu žalovanému žádné náklady řízení nevznikly, soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení nepřiznal.
47. Vzhledem k tomu, že osobě zúčastněné na řízení podle obsahu spisu žádné náklady v souvislosti s plněním povinnosti, které jí uložil soud, nevznikly, soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 5 s. ř. s. rozhodl tak, že osobě zúčastněné na řízení náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 11. října 2023

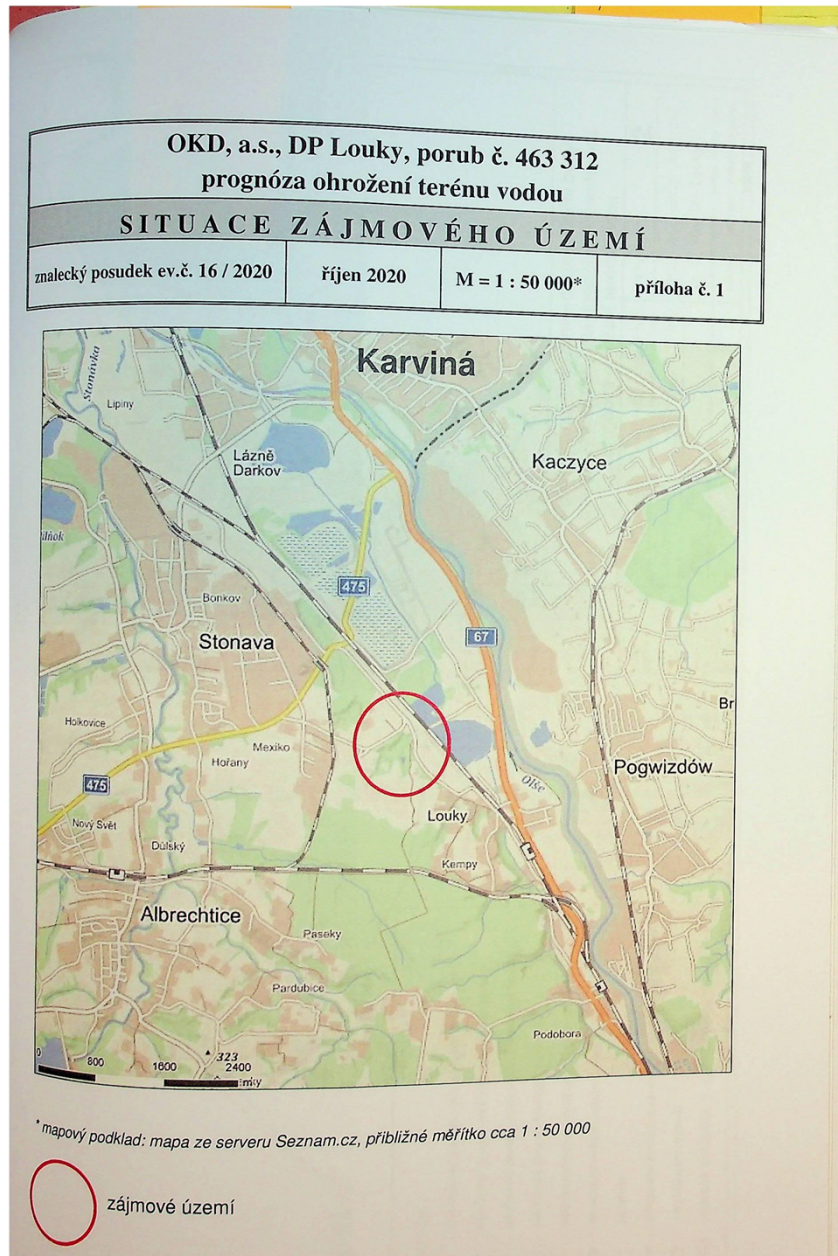
Mgr. Jiří Gottwald, v. r.
předseda senátu

Příloha 1:

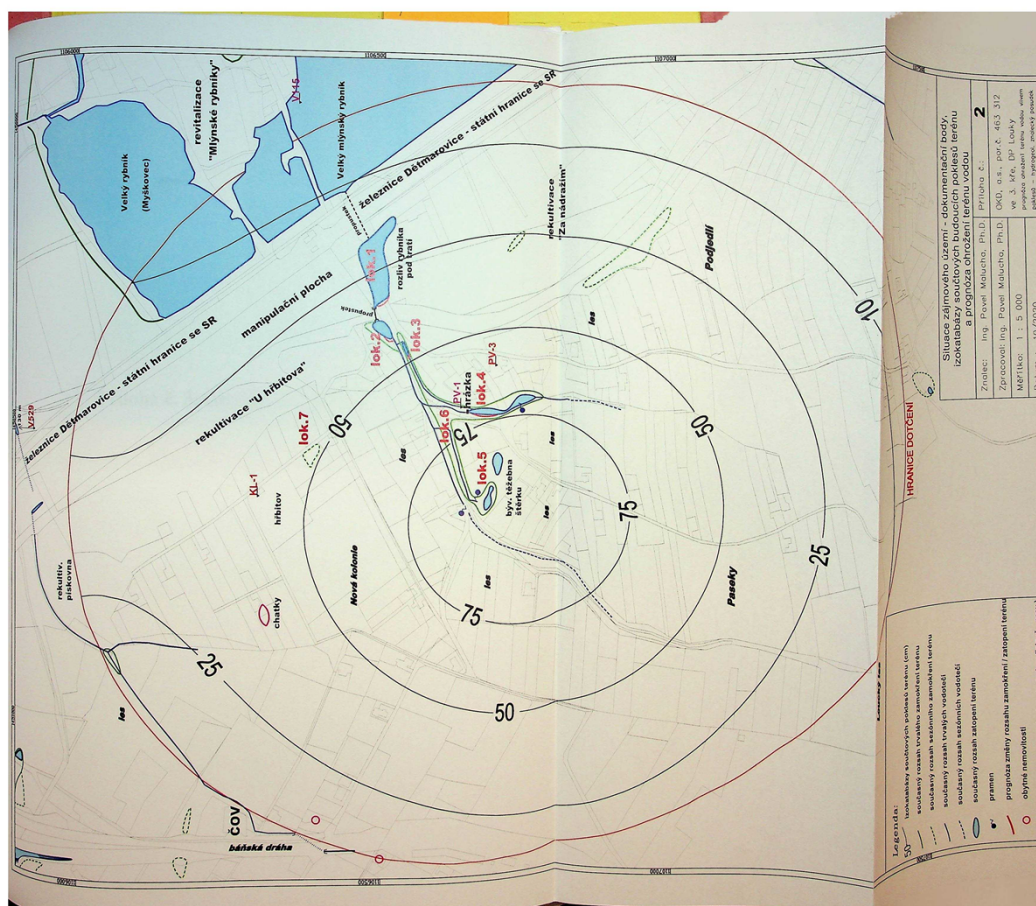
Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

Příloha 2:

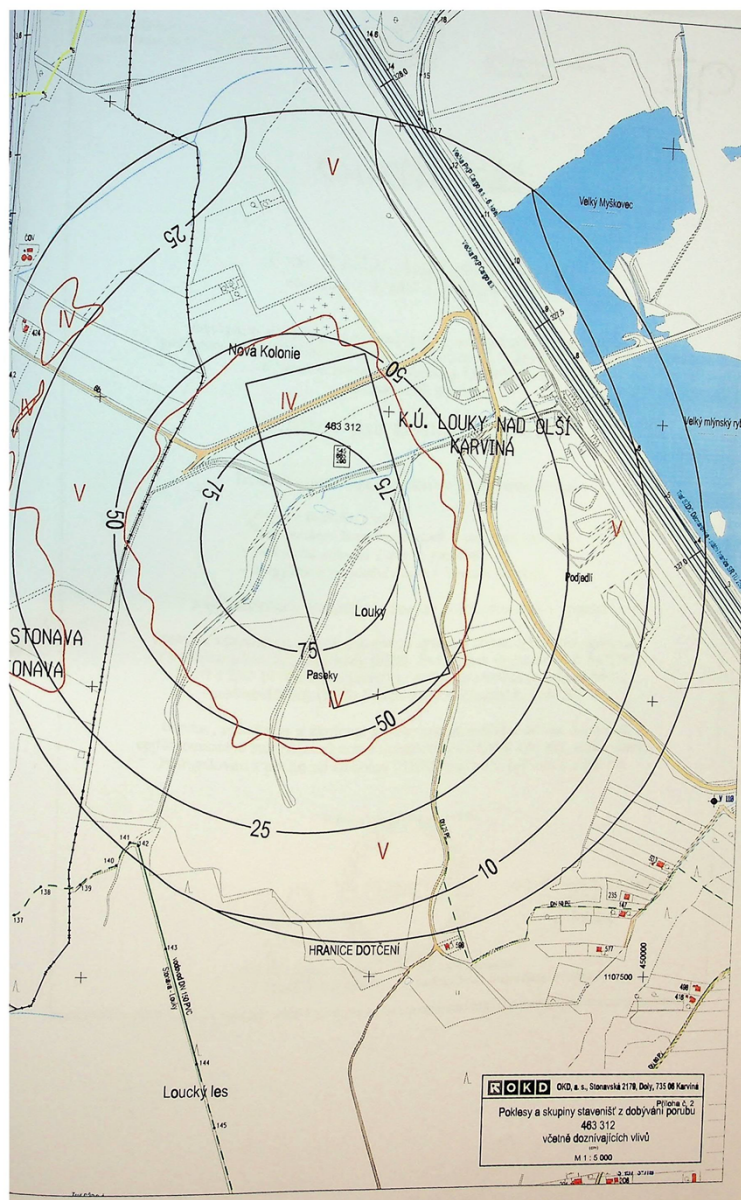
Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

Příloha 4:

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.